

JOAN BLASI SOLSONA

Els oblidats comtes de Cerdanya (798-1117)

El Farell edicions. Col·lecció Nostra Història 1, Sant Vicenç de Castellet, 1999. 279 pp.

Com molt bé indica el títol del llibre, *Els oblidats comtes de Cerdanya (798-1117)* és una obra que parla dels comtes de Cerdanya que visqueren en aquest període de temps. L'obra té l'objectiu de recuperar aquests personatges de l'oblit i reivindicar la seva importància dins la història i la historiografia catalana, en les quals sempre s'ha destacat el comtat de Barcelona per damunt de la resta de comtats catalans. De fet, el mateix autor diu que la gran majoria d'obres parlen només de forma superficial del comtat de Cerdanya quan parlen del comtat de Barcelona, de l'art romànic o dels castells de la zona, i que no hi ha cap obra que tracti els comtes de Cerdanya exhaustivament.

Les dates que ens marca la cronologia corresponen al nomenament del primer comte de Cerdanya, Borrell I, per part de Lluís el Pietós (798), i a la integració del comtat de Cerdanya al de Barcelona quan Bernat Guillem mor sense descendència i el comtat passa a mans de Ramon Berenguer III el Gran.

L'àmbit geogràfic al qual fa referència el llibre és principalment, la Cerdanya, però també explica fets històrics ocorreguts als Països Catalans o a Europa.

El llibre s'estructura en diversos capítols. Al principi trobem una introducció que ens explica què és la Cerdanya, les vies de comunicació amb aquest territori i, un capítol que dóna una ràpida visió històrica de la Cerdanya fins a l'alta edat mitjana. A continuació, i aquest és el gruix important de l'obra, explica qui eren i què van fer cada un dels 15 comtes de Cerdanya que hi van haver. Apart d'aquests capítols en trobem d'altres que fan referència a monestirs importants per al comtat de Cerdanya com van ser el de Ripoll i el de Sant Joan de les Abadesses i també capítols dedicats a personatges importants per la Cerdanya com el bisbe Esclua o l'abat Oliba. Al final del llibre hi trobem un apèndix amb fotografies, mapes i documents, així com un quadre cronològic d'aquests comtes.

Del conjunt de capítols dedicats als comtes de Cerdanya podem destacar el dedicat a Guifré el Pelós, interessant per la qüestió de Barcelona, el

dedicat a Sunifred II, el primer comte català en fer un viatge a la Santa Seu, a Roma, o el dedicat al comte Guillem Ramon i el seu projecte de construcció d'un estat feudal cerdà.

Joan Blasi ha utilitzat diverses fonts, com són les dades procedents d'excavacions arqueològiques, les comunicacions personals d'historiadors i, sobretot, documents d'arxius, d'entre els quals podem destacar els documents dels comtes de Barcelona, els documents de l'arxiu capitular de la Seu d'Urgell, el *Liber Feudorum Maior* i textos d'historiadors àrabs que fan referència a Catalunya.

El llibre està redactat amb un estil clar i entenedor. L'autor fa continuades referències als documents originals i n'extreu fragments per inserir-los en el text. Tan sols hi trobem a faltar la traducció al català d'aquests fragments en llatí, cosa que faria el llibre més amè.

Així doncs, aquesta obra omple un buit important en la historiografia de la Cerdanya i dels Països Catalans. Com hem dit al principi, la voluntat de l'autor és recuperar de l'oblit els comtes de Cerdanya i posar-los en el lloc que els pertoca, cosa que explica que l'autor, potser pel fet que és "cerdà de soca-rel", com diu Pierre Ponsich en el pròleg, mostri una marcada tendència a la subjectivitat històrica a favor de la Cerdanya, fet que no veiem gens malament, ja que del diàleg i la discussió en sorgeixen noves teories.

En aquest sentit, Joan Blasi ha fet una feina molt important en recollir les diverses opinions que defensen els historiadors sobre fets tractats en el llibre i presentar-les al lector. Finalment, l'autor diu l'opinió que ell creu correcta. Un exemple el podem trobar en les pàgines 50-55, quan Joan Blasi parla d'una problemàtica sobre l'avi de Guifré el Pelós. A vegades, Joan Blasi també fa una crida als historiadors perquè investiguin determinades qüestions, com per exemple la possible línia defensiva entre francs i sarraïns al segle VIII en el context de la batalla de Baltarga, tractat en les pàgines 139-142.

Un llibre que permet mirar el nostre passat i descobrir uns personatges que havien quedat oblidats.

Àlex Porta Tallant

